

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΗ'

ΑΡΙΘ. 24

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 1908

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλήρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἑξωτερικῇ φράγκᾳ χρυσᾷ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Στρωμνίτης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Επίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀναμνήσεις διδακτικαί Πρὸς τὴν ἐν Σοφίᾳ «Ἐκκλησια-
στικὴν ἐφημερίδα» — Καθολικὸν συνέδριον ἐν Βέλεγραδ — Ἐκ-
κλησιαστικὰ χρονικά — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑΙ

Τῇ 2 ἰουνίου μηνὸς, δευτέρα τῆς Ἀγίας Τριά-
δος, ὁ φερώνυμος ἐν Ὁδισσῶ ναὸς ἐώρτασε δη-
μοτελέστατα τὴν ἑκατονταετηρίδα τῆς οἰκοδομῆς
αὐτοῦ, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκό-
που Ὁδισσοῦ καὶ Χερσῶνος κ. Δημητρίου καὶ
τῶν ἱερέων τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος, μετὰ τοῦ
κλήρου τοῦ ρωσσικοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ. Ἕλληνες
καὶ ῥῶσσοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ συγκεκιν-
μένοι καὶ μετ' ἐνδείξεως εὐλικρινοῦς ἀγάπης
ἐώρτασαν τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ νύξαντο πρὸς
ἀλλήλους ὑπὲρ εὐημερίας ἀμφοτέρων κατ' ἀμ-
φω, ὑπὲρ ἀκμῆς καὶ προόδου τῆς ὁμογενοῦς
ἡμῖν κοινότητος ταύτης, ἧς ἡ ἱστορία διδάσκει
πῶς ὑπὸ τὴν ἀδελφικὴν προστασίαν καὶ στορ-
γὴν τῆς εὐσεβοῦς τῶν τσάρων αὐτοκρατορίας
ἰδρύθη καὶ ἐμεγαλύνθη ἡ ἑλληνικὴ τῆς Ὁδισ-

σοῦ ἀποικία, χρησιμωτάτη εἰς τὸ γένος ἡμῶν
γενομένη.

Φυλλάδιον ἀναμνηστικὸν τῶν τοῦ ναοῦ γενε-
θλίων μανθάνει ἡμᾶς ὅτι ἡ αἰδίδιμος Αἰκατε-
ρίνα Β' ἀπὸ 15 ἀπριλίου 1795 δισχιλίων ρου-
βλίων ποσὸν ἐχορήγησε πρὸς οἰκοδομὴν τοῦ
ναοῦ τῶν ἐν Ὁδισσῶ ἐλλήνων, ἐκτὸς 15000 χο-
ρηγηθέντων ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ταμείου διὰ
τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς συνοικισμὸν τῶν ἐλλήνων
ἐξοδα. Τῇ 29 ἰουνίου 1804 κατετέθη ὁ θεμέλιος
τοῦ ναοῦ λίθος, ἡ δὲ οἰκοδομὴ αὐτοῦ συνεπλη-
ρώθη τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1807. Πλάτων ὁ δει-
μνιστὸς ἀρχιεπίσκοπος Αἰκατερινოსλάβης καὶ
Ταυρίδος νύλόγησε κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1808 τὰ
τοῦ ναοῦ ἐγκαίνια· καὶ ἐκτοτε, θείᾳ βοηθείᾳ,
παρακαμψθέντος συνετῶς καὶ τοῦ σκοπέλου δι-
χοστασίας τινὸς ἐν τῇ κοινότητι, σκοπὸν ἀποβλε-
πούσης τὴν οἰκοδομὴν δευτέρου ναοῦ, ὁ τῆς Ἀγί-
ας Τριάδος προήγετο πλουτιζόμενος διὰ πολυτί-
μων ἱερῶν ἀμφίων, εἰκόνων καὶ σκευῶν καὶ κτη-
μάτων, παγιωθείς δὲ παριστὰ πᾶσι τοῖς ὁμογε-
νέσι καὶ ξένοις τὰ θαυμάσια τῆς ἑλληνικῆς
εὐσεβείας καὶ φιλογενείας.

Ἡ ὅλη μακρὰ ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ὁ-

δυσσὼ παροικίας τεκμηριοῖ τοῦτο. Ὀλίγαι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἑλληνικῶν κοινοτήτων δύνανται νὰ ἐπιδείξωσιν ἡμῖν πρὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ἔργα μεγάλα τῆς ἡμῖν πατροπαραδότου ἀγάπης πρὸς πᾶν εὐγενὲς, ὑψηλὸν καὶ θεῖον, εἰς πέρας ἀχθέντα ἐν ὁμοφρονίᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἰσως μετὰ τὴν Βενετίαν, ἡ ἐν Λιβόρνῳ ἑλληνικὴ κοινότης ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπετέλεσεν οὐ μόνον τὸ πρὸς ἑαυτὴν, οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ πρὸς τοὺς ὁμοεθνεῖς αὐτῇ καθῆκον. Ἰδίᾳ δὲ μετὰ τὸ 1815 ἡ ἑλληνικὴ κοινότης Ὀδησσοῦ γενομένη πολυπληθὴς, ἐνῶ κατὰ τὴν τοῦ ναοῦ θεμελίωσιν ἠρίθμει ἑξακοσίους, ἤρξατο νὰ συντάττῃ τὰ ἑαυτῆς πράγματα συνετῶς, καὶ οὕτω καὶ τὸν ναὸν νὰ διατηρῇ καὶ σχολὴν ἀξίαν λόγου, καὶ τυπογραφεῖον, καὶ νὰ χρησιμοποιῇ πᾶν μέσον τεῖνον εἰς ἐμψύχωσιν τῆς οὐδέποτε εἰς λήθαργον περιπεσοῦσης ἑλληνικῆς φιλογενείας. Εἰς καλοὺς ἱερεῖς, εἰς καλοὺς διδασκάλους, εἰς καλοὺς δημιουργοὺς, τοὺς παρὰ Πλάτωνι, βεβαίως ὀφείλεται εἶ τι καλὸν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἐν μέσῳ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ὀδησσῷ κοινότητος ἐπράχθη· ἀλλ' οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι ἡ πρόσκλησις καὶ συντήρησις ἱερέων καὶ διδασκάλων δοκίμων τιμᾷ μὲν τοὺς καλοῦντας, τιμᾷ καὶ τοὺς διατηροῦντας καὶ τοὺς περιθάλλοντας καὶ τιμῶντας αὐτούς. Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ βλέπομεν διαπρεπούσας πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν πάσας σχεδὸν τὰς ἑλληνικὰς μεγάλας κοινότητας, τὴν ἐν Βενετίᾳ, τὴν ἐν Τεργέστη, τὴν ἐν Λιβόρνῳ, τὴν ἐν Βιέννῃ, τὴν ἐν Νίζνῃ τῆς Ρωσσίας· ἀλλ' ἡ τῆς Ὀδησσοῦ, πολλοὺς ἀριθμοῦσα τοὺς ἐπὶ πλούτῳ σημαίνοντας, ὠφέλιμος ἐγένετο καὶ εἰς πολλὰς ἑλληνικὰς ἐν Ἀνατολῇ κοινότητας. Ἵνα κατανοήσωμεν τὴν ὑλικὴν εὐεξίαν τῆς κοινότητος, ἀρκεῖ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ὑπέδαλον ἑκουσίως ἑαυτὰς εἰς φόρους αἱ ἑλληνικαὶ ἐμπορικαὶ ἐταιρίαι, πρὸς συντήρησιν τῶν κοινῶν καταστημάτων· καὶ τοῦ φόρου τούτου τὸ προῖον ἀνῆλθεν εἰς 53,892 ρούβλια κατὰ τὸ ἔτος 1817 ἐνῶ πρὸ δύο ἐτῶν, τῷ 1815, ἡ «Ἐταιρία τῶν ἐλλήνων ἀσφαλιστῶν» ἐχορήγει ὑπὲρ τὰ τρισχίλια ρούβλια τῇ σχολῇ, περὶ τὰ 1500 δὲ τῷ νοσοκομείῳ. Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1817 οἱ τῆς Ὀδησσοῦ ἑλλήνες συστησάμενοι τὴν «Νέαν Γραικικὴν Ἐταιρίαν» ἀνέλαβον νὰ δίδωσι κατ' ἔτος ἐκ τῶν κερδῶν αὐτῆς εἴκοσιν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς τὴν ἑλληνικὴν σχολὴν.

Ὁ πλοῦτος, ἐφ' ᾧ διεκρίνοντο οἱ τὴν μεγάλαν ἑλληνικὴν ἀποικίαν τῆς Ὀδησσοῦ συναποτελοῦντες, ἀνεπτύσσετο παραλλήλως τῷ πλούτῳ τῶν εὐγενῶν αὐτῶν καὶ φιλομούσων αἰσθημάτων· καὶ οἱ ὁμογενεῖς οἱ ἐκεῖσε μένοντες, αὐτοῖ τε νοοῦντες τὰ πρακτέα καὶ κοινωφελῆ καὶ τοῖς εὖ λέγουσι καὶ παραιοῦσι πειθόμενοι, τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν τάξιν τῶν παρ' Ἡσιόδῳ ἐπαινουμένων κατέχουσιν. Ἐνῶ δὲ κατὰ τὸ 1818—πρὸ ἐτῶν ἑννεήκοντα—καὶ ναὸν διέτθουν ἄριστα καὶ ψάλτην ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰδήμονα τῆς νέας μεθόδου μετεπέμψαντο, καὶ σχολεῖον εἶχον δι' ἀδρῶν πόρων πεποικισμένον, καὶ καλοὺς διέτθουν διδασκάλους, ὅκτῳ ἐν ὧν, ἐν οἷς καὶ τρεῖς τῆς ρωσικῆς, τῆς ἰταλικῆς, καὶ τῆς ἰχνογραφίας, ἐπεχείρουν τότε τῇ ἰδρύσει ἑλληνικοῦ τυπογραφείου καὶ ἑλληνικοῦ θεάτρου, καὶ ἐσκέπτοντο καὶ περὶ διορισμοῦ ἱατροῦ μισθοδοτουμένου μὲν ὑπὸ τῆς κοινότητος, ἐντολὴν δ' ἔχοντος ἵνα δωρεὰν ἐπισκέπτεται τοὺς ἀπόρους τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ ἔρευνα τῆς πρὸ ἐτῶν ἑννεήκοντα καταστάσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ὀδησσῷ κοινότητος δεικνύει λαμπρῶς τὴν ὁμοφροσύνην καὶ τὴν μετὰ τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἀγάπην, ἥς ἔνεκεν ἀρκετὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν καὶ ἄλλαν εἰς τὸ Γένος παρέσχον βοήθειαν. Διέπρεπον ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι Νίζνης καὶ Ταίγανι οἱ ἀλήστου μνήμης ἀδελφοὶ Ζωσιμάδαι ἐν τῇ πρώτῃ καὶ ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Βαρβάκης ἐν τῇ δευτέρᾳ. Ἐξέδιδον οἱ πρῶτοι ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς 10' ἑκατονταετηρίδος βιβλία ὠφέλιμα καὶ ἐπλούτιζον ναοὺς· ἵδρυε καὶ σχολεῖα ὁ δεύτερος καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἀθηνιάδα λεγομένην ἀκαδημίαν προέκειτο ν' ἀνασυστήσῃ καὶ προικοδοτήσῃ. Ἀλλ' ἐν Ὀδησσῷ πλείονες τοῦ ἐνὸς ἦσαν οἱ διακρινόμενοι διὰ τὴν πρὸς τὰ γράμματα προσηλασίαν. Προθύμως καὶ φιλογενῶς οὗτοι πάντες συνέδραμον εἰς σύστασιν τοῦ κατὰ τὸ Πήλιον ὄρος ἑλληνικοῦ γυμνασίου καὶ εἰς συντήρησιν τοῦ περιοδικοῦ «Λογίου Ἑρμοῦ», ὅστις εὐφύμως ἔγραφε περὶ αὐτῶν. Ἰδίως ὁ ἐκ Κεφαλληνίας Δημήτριος Ἰγγλέσης συνήργησε πρὸς σύστασιν ἐν Κεφαλληνίᾳ, κατὰ τὸ χωρίον Πεσάδα, σχολῆς—ὁ ἐκ Μεσημβρίας Ἀλέξανδρος Κουμπάρης ἐδαπάνησε πρὸς σύστασιν τῆς ἐν Μεσημβρίᾳ σχολῆς, αὐτὸς οὗτος ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἰδίαις δαπάναις ἐκτύπων τῆς μεταφρά-

σεως τοῦ «Νέου Ἀναχάρσιδος» — ὁ ἐκ Σμύρνης Π. Νικολαΐδης ἐξεπαίδευεν ἐν Εὐρώπῃ νέον τινά. συγχρόνως ἐδωρεῖτο δεκακισχίλια φράγκα τῷ φιλολογικῷ γυμνασίῳ τῆς Σμύρνης καὶ, ἐκδοὺς ἥδη δαπάναις ἰδίαις τὴν Ἱστορικὴν Χρονολογίαν τοῦ Κούμα, ἀνέλαβε νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς τὸν «Λόγιον Ἑρμῆν» πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ 500 ρούβλια χάρτινα, ὑποστηρίζων οὕτω τὴν διὰ τοῦ λαμπροῦ τούτου περιοδικοῦ διάδοσιν ὠφελίμων γνώσεων καὶ συμβουλῶν ὑποθαλαπυστῶν παρὰ τοῖς ὁμογενέσι τὴν ἀκμαίαν καὶ θαυματουργὸν τῆς ἐθνικῆς εὐκλείας καὶ ἐνότητος συνείδησιν — ὁ ἐκ Τήνου Ἀνδρέας Ρουγέρης ἐδοῦθη ἐν ταῖς ἐν Εὐρώπῃ σπουδαῖς αὐτοῦ φιλομαθῇ τινὰ νέον.

Ἄλλ' ἀπ' αὐτοῦ τοῦ 1808 οἱ Ἕλληνες Ὀδησοῦ ἦσαν ἐθνοπρεπέστατα καὶ πρακτικώτατα συντεταγμένοι. Τότε ἵδρυσαν τὴν «Γραικορωσικὴν ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρίαν» καὶ μετὰ ἐξ ἑτῆ τὴν «Ἑταιρίαν τῶν γραικῶν ἀσφαλιστῶν», ἥτις δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐκ τῶν κερδῶν ἀφιέρωσε διὰ τὸ νοσοκομεῖον καὶ τὰ σχολεῖα τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος. Τότε δὲ ἵδρυσαν καὶ τὸ ἐμπορικὸν ταμεῖον Ὀδησοῦ τὸ τοσοῦτω χρῆσιμον γινόμενον εἰς τοὺς ἐκεῖ Ἕλληνας.

Ταῦτα γράφοντες ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἑκατονταετηρίδος τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ τῆς Ὀδησοῦ καὶ τῆς εὐσεβείας τῶν πατέρων ἡμῶν ἀναμνησκόμενοι καὶ πάλιν, θαυμάζομεν τὰς ἐν πνεύματι εἰλικρινοῦς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ φιλογενείας συντελουμένας θεαρέστους πράξεις. Προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἐν τῇ ρωσικῇ αὐτοκρατορίᾳ παροικῶν, ὁμολογοῦμεν τὴν μεγάλην προστασίαν τῆς εὐσεβοῦς τῶν τσάρων ἀρχῆς, ἣν ἀπένειμεν εἰς πάσας τὰς ὁμογενεῖς κοινότητας, καὶ πολλοῖς παρεχόμεθα τεκμήριον χριστιανικῆς στοργῆς καὶ φιλαδελφείας τὴν κοινοπραγίαν ἑλλήνων καὶ ρώσων, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν. Οὐδεμίᾳ παρενεβάλλετο δυσχέρεια περὶ τὴν ἵδρυσιν καὶ διατήρησιν καὶ λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν ἱερῶν ναῶν καὶ σχολείων ἑλληνικῶν καὶ ταμείων ἀγαθοεργῶν καὶ νοσοκομείων· προήγοντο δὲ καὶ ἐπραγματοποιοῦντο αἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλόανθρωποι θελήσεις ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τηρούντων τοὺς ἐν τῷ κράτει νόμους. Πάντες οἱ ἐπιφανεῖς ρώσσοι ὁμολόγησαν τὸ νομοταγὲς τοῦ ἑλληνικοῦ ὀρθοδόξου ἔθνους καὶ ἐξῆραν τοῦτο κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἐν Ὀδησσῷ

ναοῦ. Πάντες οἱ προέχοντες Ἕλληνες νύχαρίστησαν λαῶ καὶ κλήρῳ καὶ κυβερνήσεσι διὰ τὴν ἠθικὴν ἀρωγὴν, ἣν παρέσχον εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἐν Ρωσσίᾳ κοινότητας, ἣν καὶ διαρκῶς παρέχουσιν. Ἡμεῖς ἀναμνησκόμεθα λόγου χάριν, εὐκαίρως ὅτι τῷ 1710 Πέτρος ὁ μέγας Ἀλεξίουιτις τοιαῦτα προνόμια παρεχώρησεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐν Νίζνῃ κοινότητα, οἷα ἀγνοοῦμέν τις ἕτερος ἠθέλε χορηγήσει εἰς ἄλλους. Ἐδωρήσατο εἰς αὐτὴν πάντας τοὺς φόρους οἰουδήποτε εἶδους, μέχρι καὶ τῆς εἰς τὸν στρατὸν ἐπιβαλλομένης δωρεᾶς ἵππων· ἐξήρτησεν αὐτὴν, πνευματικῶς, ἀπὸ τοῦ μητροπολίτου Κιέβου· καὶ ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐν Νίζνῃ Ἕλληνας τὴν ἀδειαν νὰ δικάζωσι δι' ἰδίων δικαστηρίων πᾶσαν μεταξὺ αὐτῶν διαφορὰν καὶ πᾶν ἔγκλημα ἐκτὸς τῶν τιμωρουμένων διὰ θανάτου. Καὶ αἱ προνομίαι αὗται ἐπεκυροῦντο ἐπὶ ἕνα αἰῶνα ὑπὸ τῶν διαδόχων τοῦ θρόνου τοῦ Πέτρου.

Διότι αἱ ἀρεταί, ὥς οἱ ἄποικοι πάντες ἐπεδείκνυντο, ἐκίνουν τοὺς συνοίκους εἰς ἀγάπην πρὸς αὐτοὺς. Καὶ ἡ ἀρμονία ἡ πρὸς ἀλλήλους, καὶ Θεῷ ἀρεστὴ οὕσα, προῆγε τὰ ἔργα αὐτῶν καὶ ἐπεσπᾶτο ἐπ' αὐτοὺς τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου. Νέφος τι ψυχρότητος ἐπεφαίνετό ποτε πιθανῶς ἐν μέσῳ τῆς κοινότητος, ἀλλ' ἡ τῶν ὁμογενῶν εὐσέβεια καὶ ἡ σύνεσις διέλυεν αὐτὸ, χάρις εἰς συμβουλὰς κληρικῶν διαπρεπῶν καὶ φιλογενεστάτων λαϊκῶν, ὧν ἡ φιλομουσία καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἐθνικῆς φιλοτιμίας ἐφελκύνει τὴν τῶν ἑλλήνων τιμὴν πρὸς ὀνόματα διάσημα, οἷα τὰ τοῦ Μαρασλῆ, πατρὸς καὶ υἱοῦ, τῶν Βουτσινάδων, τῶν Ροδοκανάκιδων καὶ ἐτέρων. Πάντες οὗτοι οἱ ὁμογενεῖς ἐπὶ ἕνα αἰῶνα καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐξεπροσώπουν ἐν τῇ νοτιωτέρᾳ Ρωσσίᾳ τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἕλληνος καὶ ἐδίδαξαν καὶ ἔτι διδάσκουσιν ἀπὸ τοῦ τάφου τί δύναται νὰ θαυματουργήσῃ αὕτη ἐπὶ κοινῷ ἀγαθῷ καὶ τῶν ἑλλήνων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συμβιούντων.

Σήμερον ἡμεῖς, μετὰ παρέλευσιν ἑκατὸν εἴκοσι σχεδὸν ἐνιαυτῶν, ἀνασκοποῦντες τὸ παρελθὸν καὶ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον εὐσεβῶν πατέρων βίον ἐξετάζοντες, τὴν φιλογένειαν καὶ τὴν εὐσέβειαν αὐτῶν θαυμάζομεν καὶ τιμῶμεν. Οἱ δὲ τὰ λαμπρὰ τῶν ἀρετῶν τούτων ἀποτελέσματα γεραίροντες ξένοι συνιστῶσι τὴν ἐν Ὀδησσῷ κοινότητα πᾶσιν ὡς ἀξίαν μιμήσεως, καὶ τὸν βίον αὐτῆς τὸν γαλήνιον καὶ χριστιανικὸν εὐχονται ν

ἰδῶσι προαγόμενον καὶ παράγοντα μείζονα ἔργα ἀγαθὰ καὶ κοινωφελῆ, πρὸς τιμὴν τῆς ἑλληνικῆς φιλοτιμίας καὶ τοῦ χριστιανικοῦ ὀνόματος.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝ ΣΟΦΙΑ
«Ἐκκλησιαστικὴν ἐφημερίδα»

Οἱ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀναγνώσται βλέπουσιν ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ, μετὰ φρασιν, ἐπισταλεῖσαν ἡμῖν, ἄρθρου τινος τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἐφημερίδος» τῆς Σόφιας, ἐπισήμου φύλλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ τῆς Βουλγαρίας, ἀπαντῶντος εἰς ἄρθρον ἡμῶν προγενέστερον, καὶ πρὸς ἀνασκευὴν δῆθεν ὧσιν ἐγράψαμεν.

Προτάττομεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐκδοθὲν εἰς τὸ κατὰ τὴν 18 μαΐου παρελθόντος φύλλον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τῶν βουλγάρων ἐφημερίδος, ὅπως ὁ ἀναγνώστης, ὑπ' ὅσιν ἔχων τὰ γραφόμενα καὶ ἐξ ἀντιλήψεως σχηματίζων ἰδέαν ἀκριβοῦς περὶ τοῦ πνεύματος τοῦ βουλγαρικοῦ ἁρθρου, παρακολουθήσῃ εἴτα τὰς πρὸς τοὺς συντάκτας αὐτοῦ ἀπαντήσεις ἡμῶν.

Τὸ ἄρθρον ἔχει οὕτω:

Ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως
τοῦ πατριαρχικοῦ ὁργάνου

Οἱ ἀναγνώσται ἀνέγνωσαν ἐν τῷ ἡγουμένῳ φύλλῳ τὸ πολεμικὸν ἄρθρον τοῦ πατριαρχικοῦ ὁργάνου «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας». Κατὰ τοὺς τύπους καὶ τὸ περιεχόμενον τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εἶνε ἀξιοπρεπές. Πεπλκυσμένον μέχρι ἀπιστεῦτου διὰ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν φράσεων καὶ λέξεων, ὅπερ εἶνε ἴδιον νοῦ, μὴ δυνάμενον νὰ ἐκτιμᾷ ἀντικειμενικῶς τὰ γεγονότα, τὸ ἄρθρον βροῖται σφοδρίαις, ἀντὶ τῆς ὑγιούς λογικότητος, λόγων ὑβριστικῶν, ἀντὶ τῶν ἐπιχειρημάτων, καὶ ἐπιθέτων, ἀντὶ τῆς πραγματικῆς ἐκτιμήσεως. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶνε, ὡς λέγει ἡ ἑθνικὴ παρομοία, «ἄμικτος ἀχὺρ», ἀνεὺ κόκκου σίτου». Ἐν αὐτῇ ἡ πραγματικότης πνίγεται διὰ φράσεων, μορφῶν καὶ κατηγοριῶν. Αἱ μορφῆς, αἱ ἀντικαθιστῶσαι τὰ ἐπιχειρήματα, μειοῦσι τὸ γόητρον μάλλον ἐκείνου, ὅστις λέγει αὐτὰς ἢ ἐκείνου, δι' ὃν λέγονται. Πραγματικῶν τῶν ἀναξίων λόγου, τὰ ὅποια ἀποτελοῦσι τὰ

3]4 τοῦ ἁρθρου, σπουδαία σημεῖα μένουσι τὰ ἐξῆς...

1] Ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία εἶνε, λέγει, ἀντικανονική, ὡς ἰδρυθεῖσα ἐκτὸς τοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ ἐτεροδόξου κυβερνήσεως διὰ φερμανίου.

2] Αἱ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἀπαγορεύουσιν αὐστηρῶς τὴν ὑπαρξίν οἰασθῆποτε ἀνεξαρτήτου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῇ περιοχῇ ἐτέρως Ἐκκλησίας, ἀνεὺ τῆς συγκαταθέσεως αὐτῆς καὶ ἀνεὺ κανονικῶν διατάξεων.

3] Οἱ βούλγαροι ζητοῦσι τὴν χειροτονίαν ἰδιαίτερου πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ δι' ὅλους ἀνεξαρτήτως τοὺς βουλγάρους, ὅπου καὶ νυν εὐρίσκονται οὗτοι.

4] Ἡ ἀπόρριψις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τοπικῆς συνόδου περὶ τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος ἀνεγνωρίσθη ὑφ' ὧν τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Α'.

Ἡ βουλγαρικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ὑφίσταται ἀπὸ δέκα καὶ πλέον αἰώνων. Ἦν ἀνεγνωρισμένη ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Περὶ τῆς ἰδρύσεως, περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐπαρχικῶν αὐτῆς, τοῦ ἐσωτερικοῦ διοργανισμοῦ καὶ περὶ τοῦ βίου αὐτῆς, ὁμιλεῖ ἡ γενικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία. Συνεπῶς ἡ βουλγαρικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἶνε νέον δημιούργημα, δὲν ἰδρύθη ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1870. Ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι ὑπῆρχον δύο βουλγαρικαὶ Ἐκκλησίαι: ἡ μὲν μία τούτων ἦτο γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Πατριαρχεῖον Τυρνόβου, ἡ δὲ ἄλλη ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχρίδος. Καὶ αἱ δύο ἀνεξάρτητοι Ἐκκλησίαι μεθ' ὀρισμένων δικαιοδοσιῶν ὑπῆλθον ἡ μία κατὸ πιν τῆς ἄλλης ὑπὸ τὸ Πατριαρχεῖον Κων(σταντινουπόλεως).

Ἡ πρώτη τούτων ὑπετάχθη μετὰ τὴν ὑπὸ τοὺς τούρκους ὑποταγὴν τοῦ βουλγαρικοῦ κράτους, ἡ δὲ ἐτέρα ἐν ἔτει 1767. Κατὰ τὴν ὑπὸ τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ὑπαγωγὴν καὶ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατάξεις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Τὸ Πατριαρχεῖον μετεχειρίσθη βίαν παρὰ τὴν ὀρθοὴν κανόν τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἐν τῇ Γ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἐθεσπίσθη ὅπως ἐκάστη ἐπαρχία διατηρήσῃ ἐν κατὰ κράτος καὶ ἀνεὺ στενοχωρίας τὰ δικαιώματά, ἃ ἀρχῆθεν ἔχει, κατ' ἔθιμον, ὅπερ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων καθιερώθη.

Ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχρίδος ὑπετάχθη οὐ μόνον παρὰ τὰς διατάξεις τῶν Συνόδων, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰς δικαιοδοσίας τῶν πλειόνων ἐκ τῶν κυριαρχῶν αὐτῆς ὡς καὶ τοῦ ποιμαντοῦ αὐτῆς. Ἡ ὑποταγὴ αὕτη ἐγένετο διὰ σουλτανικοῦ βερατίου, ἐν ᾧ ἀριθμοῦνται κατ' ὄνομα αἱ ἐπαρχίαι τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος καὶ τοῦ

Πατριαρχείου, αἵτινες προσηρτήθησαν εἰς αὐτό. Τοῦτο ἐγένετο ἐν ἔτει 1767. Μετὰ ἑνὸς αἰῶνα ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ εἰσακούσῃ τῶν νομίμων αἰτημάτων τῶν βουλγάρων—νὰ ἀνιδρύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτῶν, ἥτις διὰ τῆς βίαις ὑπῆχθη ὑπὸ τὸ Πατριαρχεῖον.—Διὰ σουλτανικοῦ φερμανίου ἐν ἔτει 1870 ἀπέσπασεν ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως τὰς ἐπαρχίας τοῦ πατριαρχείου Τυρνόβου καὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος καὶ ἐπανίδρυσε τὴν βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν Θέσιν ἐκείνην, εἰς ἣν εὐρίσκετο κατὰ τὴν ὑποταγὴν τῆς Χερσονήσου. Τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ὀνομάζει τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς Πύλης ἐπέμβασιν ἐν τοῖς ἐσωτερικοῖς πράγμασι τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία δὲν ἔχει δίκαιον· ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐπανόρθωσεν ἐν διοικητικῶν αὐτῇ; λάθος. Ἐν τῷ φερμανίῳ τοῦ 1870, δι' οὗ ἀποσπᾶται ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς τοῦ Πατριαρχείου, εἰν ἐπέμβασις ἐν τοῖς ἐσωτερικοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασι, τότε καὶ τὸ βεράτιον τοῦ 1767, ὅπερ ἐθίξε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν βουλγαρικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἡνωσε τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, εἶνε τοιαύτη. Διὰ τὴν Μεγάλη Ἐκκλησία κατὰ τὸ 1767 οὐ μόνον ἐπέτρεψεν, ἀλλὰ καὶ προκάλεσε τὴν ἐπέμβασιν ταύτην;

Διὰ τὴν τότε δὲν ἐτήρησε τὰς διατάξεις τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων; Διὰ τὴν ἐτόλμησε νὰ οἰκιοποιήσῃ ἐπαρχίας, αἵτινες οὐδέποτε ὑπῆγοντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς; Ἐν δὲ πάλιν τὸ σουλτανικὸν βεράτιον δοθέν τῷ 1767 τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Σχμουήλ καὶ ὑπὸ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ὡς οὐχὶ ἀντικανονικὸν καὶ, βασισθέν ἐπ' αὐτοῦ τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως, ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ ὡς κανονικὸν νὰ οἰκιοποιήσῃ τὰς ἐπαρχίας τῶν ἀνεξαρτήτων Ἐκκλησιῶν, τότε διὰ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς ἡ νομιμότης τοῦ φερμανίου τοῦ χορηγηθέντος τῷ 1870, ὅπερ ἐπανόρθωτο τὸ γενόμενον πρὸ αἰῶνος ὑπὸ τῆς σουλτανικῆς κυβερνήσεως λάθος διὰ τῆς ἐπανιδρύσεως τῶν ἀνεξαρτήτων βουλγαρικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τοῖς ὅροις αὐτῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Βουλγαρικὴ Ἐξουσία; Δυσὶν ὁύτερον ἢ ἡ ἐπέμβασις τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἐν τοῖς πράγμασι τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἔτει 1767 καὶ 1870 εἶνε νόμιμος ὡς πρᾶξις καθαρῶς δικαία καὶ διοικητικὴ ἢ εἶνε ἀντικανονική. Ἐν εἶνε τὸ πρῶτον, αἱ ἀντιρρήσεις τοῦ Πατριαρχείου εἶνε ἀβάσιμοι. Ἐν τῷ δευτέρῳ, ἡ εὐθύνη καθολοκληρίαν πίπτει ἐπὶ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Χάριν ἰδίων σκοπῶν αὐτοῦ προὐκά-

λεσε τὴν ἐπέμβασιν ἀλλοδόξου κυβερνήσεως ἐν τοῖς πράγμασι τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ λοιπὸν, δὲν ἔχει δικαίωμα τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος νὰ διαμαρτύρηται ἐναντίον τῆς πατριαρχικῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἔθεσε χεῖρα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν καὶ κατὰ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, ἐλθούσης εἰς ἀρωγὴν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ἰσχύος αὐτῆς; Καὶ τί ἄλλο εἶνε τὸ βουλγαρικὸν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα εἰ μὴ διαμαρτυρία ἐναντίον τῆς πνευματικῆς καὶ λαϊκῆς ἀρχῆς διὰ τοῦς ἐκβιασμοὺς αὐτῶν καὶ τὴν ἀπειλὴν αὐτῶν ἐναντίον τῆς βουλγαρικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀνεξαρτησίας ὡς καὶ ἐναντίον τῶν ἐκβιασμῶν ἐναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων καὶ τῆς ἱστορίας;

B.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατηγορεῖ τὸν βουλγαρικὸν κλῆρον καὶ τοὺς βουλγάρους, ὅτι κατεπάτησαν καὶ κατὰ πτοῦσι τὰς διατάξεις τῶν ἁγίων τῶν πατέρων ἐν ταῖς οἰκουμενικαῖς Συνόδοις. Ἡ πειστικωτέρα ἀπόδειξις εἶνε αὕτη, ὅτι παρὰ τὰς διατάξεις τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων οἱ βούλγαροι ἱδρυσαν ἰδίαν ἀνεξάρτητον Ἐκκλησίαν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς τελευταίας καὶ ἐναντίον τῶν ἐκκλησιαστικῶν κανόνων. Ἡ κατηγορία αὕτη εἶνε ἀβάσιμος. Ἐναντίον αὐτῆς εἶνε ἡ ἱστορία καὶ ἡ ἀλήθεια. Ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία δὲν ἱδρύθη ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἡ τελευταία ἰδιοποιήθη τὴν περιοχὴν τῆς πρώτης καὶ συμπεριέλαβεν ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς. Τοῦτο θεσπίζει τὸ σουλτανικὸν βεράτιον, δοθέν τῷ πατριάρχῃ Σχμουήλ ἐν ἔτει 1767. Ὁ κλῆρος Κωνσταντινουπόλεως καὶ οἱ Ἕλληες εἰσῆλθον εἰς ξένην ἐκκλησιαστικὴν περιοχὴν καὶ ἰδιοποιήθησαν ξένας ἐπαρχίας, παρὰ τοὺς κανόνους καὶ τὰς διαμαρτυρίας τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ποιμνίου τῶν οἰκιοποιηθεισῶν ἐπαρχιῶν. Τῷ 1870, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ μέχρι τοῦ 1767 καθεστώτος καὶ ἐνωρίτερον, ἡ Μ. Ἐκκλησία, ἐὰν ἐσέθετο τὰς παραδόσεις καὶ τὰς διατάξεις τῶν Συνόδων, ὡς ἀναφέρει ἔπρεπε ν' ἀποσύρῃ ἀμέσως τοὺς ἐκ τῆς μητροπολίτας ἐκ τῆς ξένης ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας. Αὕτη οὐ μόνον τοῦτο δὲν ἐπράξεν, ἀλλὰ προσπαθεῖ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἱδρύθη νεωστὶ, ὅτι ἀριθμεῖ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1870 καὶ ὅτι ἱδρύθη ἐντὸς τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ πατριαρχείου Τυρνόβου καὶ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος ἐσεβάσθησαν καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληες ἀυτοκράτορες. Κατὰ τὴν πρώτην ὑποδούλωσιν τοῦ

βουλγαρικοῦ βασιλείου, ὁ Ἕλληνας αὐτοκράτωρ Βασίλειος ὁ ἐπικληθεὶς βουλγαροκτόνος, ἀφῆκεν ἄθικτα τὰ δικαιώματα καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχρίδος. Οὕτως ἐνήργησαν καὶ οἱ τούρκοι κατὰ τὴν κατὰκτησιν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου· τὰ σουλτανικά βεράτια, τὰ χορηγηθέντα εἰς τοὺς μητροπολίτας Ἀχρίδος, ἐξησφάλιζον τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἀρχιεπισκοπῆς ταύτης. Τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τὴν τοὺς χρόνους τῶν ἑλλήνων αὐτοκρατορῶν, ὁπότε ἡ ἀρχιεπισκοπὴ Ἀχρίδος περιελαμβάνετο πολιτικῶς ἐν τοῖς ὁρίοις τῶν βυζαντινῶν καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας μέχρι τοῦ 1767 δὲν ἐπενέβαινε ἐν τοῖς πράγμασι τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, ἥτις ἦτο ἀνεξάρτητος καὶ μετὰ περιφερείας αὐστηρῶς καθωρισμένης. Οὕτω λέγει ἡ ἱστορία. Οὕτως ἀναγράφουσι περὶ τοῦτου καὶ τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα οἱ Ἕλληνας αὐτοκράτορες ἔδιδον εἰς τοὺς ἀρχιεπισκόπους Ἀχρίδος ὡς καὶ τὰ βεράτια τοῦ σουλτάνου, τὰ χορηγηθέντα εἰς τοὺς αὐτοὺς ἀρχιεπισκόπους. Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ πατριάρχου Σχμουήλ ὅστις καταπατήσας παρὰδόσεις, ἱστορίαν, ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας, καὶ διὰ τῆς ἐπεμβάσεως καὶ τῆς ἰσχύος τῶν τούρκων, κατήργησε τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Ἀχρίδος καὶ τὸ πατριαρχεῖον Ἰπέν.

Τίς τότε πρέβη τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας; Τίς εἰσῆλθεν εἰς ξένας ἐπαρχίας; τίς ἐδημιούργησε δύο πνευματικὰς ἀρχάς ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἀχρίδος, Πελλάγωνείας, Καστοριάς, Σκοπίων κτλ. ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ἀχρίδος;

Οἱ βούλγαροι ἢ οἱ Ἕλληνες παρέβησαν καὶ παραβαίνουσι τὰς διατάξεις τῶν οἰκουμενικῶν Συνόδων; Ἡ Μ. Ἐκκλησία ἰσχυρίζεται ὅτι ταῦτα διέπραξαν καὶ διαπράττουσιν ὁ βουλγαρικὸς κλῆρος καὶ οἱ βούλγαροι. Ἡ ἱστορία καὶ αἱ ἐπίσημοι πράξεις τούναντιον λέγουσιν ὅτι ἐπραξαν καὶ πράττουσι ταῦτα καὶ ἡδὴ ὁ ἑλληνικὸς κλῆρος καὶ οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Τὸ πατριαρχικὸν ὄργανον ἐρωτᾷ «Εἰς τί ἀποβλέπουσιν αἱ βουλγαρικαὶ ἀξιότητες. Ἀπλῶς καὶ καθαρῶς δύο ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι ἢ καὶ δύο πρωθιεράρχαι (ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ ἐξάρχος), δύο, λέγομεν ὀρθόδοξοι ἐπίσκοποι νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν καὶ τοῦτο ἐνεκὰ λόγων φυλετικῆς διακρίσεως καὶ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῶν δύο τούτων ὀρθοδόξων ἐπισκόπων εἰς τὴν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν νὰ λειτουργῶσι δύο

ἰδιαιτέραι καὶ ἀνεξάρτητοι ἢ μία ἀπὸ τῆς ἄλλης σύνοδοι, δύο κεντρικαὶ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ δόγματος καὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας ψηφίζουσαι καὶ χειροτονοῦσαι διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ὀρθοδόξους ἐπισκόπους, οἵτινες ἄνευ ὠρισμένων ὁρίων, δικαιοδοσίας ἔχουσι τόπον διὰ μόνον ὁ εἷς παρὰ τὸν ἄλλον ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει καὶ δικαιοῦσι τὸ ποίμνιον ἀπὸ φυλετικῆς ἀπόψεως. Ἀλλ' αἱ θεωρίαι αὗται καταφανῶς παραβαίνουσιν ἐκ θεμελίων ἀπάσας τὰς διατάξεις τῶν κανόνων, ἀναφορικῶς τῆς διευθύνσεως τῆς Ἐκκλησίας».

Τὸ ζήτημα δὲν ἀφορᾷ εἰς τὰς βουλγαρικὰς ἀξιώσεις, μὴ βασιζομένας εἰς τι, ἀλλ' ἀφορᾷ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα εἶχον οἱ βούλγαροι καὶ τὰ ὁποῖα τὸ Πατριαρχεῖον, ὡς ὑπεδείχθη, κατήργησε. Περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τούτων δικαιωμάτων διεξήγετο ἀγὼν ἐπὶ ἡμισυν αἰῶνα. Πρὸς ἐπίλυσιν αὐτοῦ τοῦ ζητήματος διεξήγοντο διαπραγματεύσεις καὶ κατηρτίζοντο σχέδια. Ἐν ταῖς διαπραγματεύσεσι καὶ τοῖς σχεδίοις ἐθίχθη καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἔδρας τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Ἐν τῷ σχεδίῳ Γρηγορίου τοῦ ΣΤ', οὗτινος σχεδίου τὸ πρωτότυπον σώζεται ἐν τῷ Πατριαρχείῳ, ὁ συντάκτης λαμβάνει ὡς βάζουσιν τὸν φυλετισμόν. Οὕτως ἐν Κωνσταντινουπόλει, Βάρνη καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσι τῆς Βουλγαρίας, ὅπου ὑπάρχουσι καὶ Ἕλληνες, ἐν τῷ σχεδίῳ γίνεται λόγος ὅπως ὑπάρχωσι δύο μητροπόλεις — Ἕλληνας διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ βούλγαρος διὰ τοὺς βούλγαρους. Εἰς τοῦτο ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία μεγάλως ἐπιμένει, διότι δὲν θέλει ἐνεκὰ φυλετικῶν λόγων ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ βουλγαροῦ μητροπολίτου. Ἐν τῷ αὐτῷ σχεδίῳ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἔδρας τοῦ ἐξάρχου, περὶ τῆς συνόδου, ἣν θὰ ἔχῃ παρ' ἐαυτῷ καὶ δι' ἧς θὰ διοικῇ τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς καὶ περὶ τῆς διαμονῆς τοῦ ἐξάρχου, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ὁ ἐξάρχος θὰ ἔχῃ ἴδιον μετόχιον, ἐν ᾧ ὑπὸ γνωστοὺς ὅρους θὰ διαμένῃ. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ πατριαρχικοῦ σχεδίου καὶ σχεδὸν κατὰ γράμμα εἰσῆχθη εἰς τὸ φερμάνιον τοῦ 1870. Καὶ ἐὰν τὸ Πατριαρχεῖον ἐκηρύχθη ἐναντίον τοῦ φερμανίου, ἔπραξε τοῦτο οὐχὶ χάριν τῶν ἀρθρῶν, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἔδραν, εἰς τὴν διοίκησιν, εἰς τὰς σχέσεις κτλ. ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ περὶ τῶν ὁρίων τοῦ ἐξάρχου. Τὸ Πατριαρχεῖον ἐζήτησε καὶ ἐπέμενε, ὅπως ἡ Ἐξαρχία περιορισθῇ μέχρι τοῦ Αἴμου, ἐν τοῖς ὁρίοις δηλονότι τοῦ τότε βιλαετίου τοῦ Δουναβέως. Τὸ φερμάνιον ἀποκατέστησε τὴν βουλγαρι-

κὴν Ἐκκλησίαν σχεδὸν ἐν τοῖς ἀρχαίοις αὐτῆς ὁρίοις, ἦτοι ἐν τοῖς ὁρίοις τῶν Ἐκκλησιῶν Τυρνόβου καὶ Ἀχρίδος. Τοῦτο κατεθορύβησε τὸ Φκνάριον καὶ τὰς Ἀθήνας. Οἱ βούλγαροι δὲν ἐποιῶντο διάκρισιν μεταξὺ ὀρθοδόξων βουλγάρων καὶ ὀρθοδόξων ἐλλήνων. Τὴν διάκρισιν ταύτην ἐποιεῖτο τὸ Πατριαρχεῖον. Τὸ φυλετικὸν τοῦτο ἐπιχείρημα καὶ σήμερον μένει ὁδηγὸς τῶν σκέψεων αὐτοῦ. Ὅταν ἰδρῦθῃ ἡ Ἐξοχία, τὸ Πατριαρχεῖον δὲν ἐδέχθη ν' ἀποσύρῃ τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν, τῶν ἀνηκουστῶν τοῖς ἀρχαίοις ὁρίοις τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀχρίδος καὶ Τυρνόβου. Περὶ τούτου κανόνες, προὔτιμυσεν, ἐνεκὰ λόγων φυλετικῶν, νὰ διατηρήσῃ ἐν Φιλιππουπόλει, Βάρνη, Σκοπίοις, Ἀχρίδι, Βελεσσοῖς καὶ ἐν ἄλλαις ἐδοχίς ἰδίους μητροπολίτας πρὸς τῷ ὑπάρχοντι ὀρθοδόξῳ βουλγάρῳ μητροπολίτῃ. Πράξασα δ' ἡ Μεγ. Ἐκκλησία τοῦτο, προήχθη νὰ κατηγορήσῃ τοὺς βούλγαρους ἐπὶ φυλετισμῷ καὶ, ἐν διατηρήσει τὰς ἐδοχίς αὐτῆς, ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ, ἐκήρυξε τὴν Βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν σχισματικὴν. Τὸ δὲ πατριαρχικὸν ὄργανον, λησμονοῦν τὴν ἱστορίαν καὶ μὴ αἰσθάνομενον τὰς πρὸ τῶν ὁμμάτων δοκοῦς, κατηγορεῖ τὸν βούλγαρον ἑξαρχον ὅτι ἀγόμενος ὑπὸ λυσσώδους φανατισμοῦ μένει ἐν Κωνσταντινουπόλει ὡς ὀρθόδοξος. Ἀληθῶς, ὁ βούλγαρος ἑξαρχος μένει ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀλλὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο ἔχει δυνάμει τοῦ σχεδίου τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ φερμανίου, ὅπερ βραβεύεται ἐπὶ τοῦ σχεδίου. Δυνατὸν νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα ὅτι ὁ ἑξαρχος δὲν ἐξετέλεσε τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῷ σχεδίῳ καὶ τῷ φερμανίῳ ὅρους. Δὲν εἶνε ἀληθές τοῦτο. Ὁ πρῶτος βούλγαρος, ἑξαρχος ὁ μακκρῶτατος (!!!) Ἀνθίμος ὁ Α', πρὶν κηρυχθῇ τὸ σχίσμα, ἐξέπληρωσε τὸ κλητικὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριαρχικὸν θρόνον· προέβη οὗτος εἰς τὴν τελευταίαν καὶ βαρυτάτην τῶν θυσιῶν, ἀλλ' ὁ τότε πατριάρχης μετ' ἐγωῖσμοῦ ἀπέκρουσε τὴν χεῖρα τοῦ μεγάλου (!) βουλγάρου ἱεράρχου. Καὶ τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως· ἐὰν συγκατετίθετο νὰ δεχθῇ τὴν δοθείσαν ἐν ὀνόματι τῆς ὀρθοδοξίας καὶ τῆς εἰρήνης (:) χεῖρα, θὰ ἦτο ἀνάγκη ν' ἀνακλέτῃ τοὺς ἀρχιερεῖς αὐτοῦ ἐκ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας. Τοῦτο ἐπέβηλλον εἰς αὐτὸ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες, οὓς ἐπικαλεῖται καὶ ἐφ' ὧν στηρίζεται. Ἀλλ' αἱ Ἀθῆναι καὶ ὁ φυλετισμὸς ὑπῆρξαν ἐνκυστήριον τοῦτου.

Γ'.

Ὁ ἰσχυρισμὸς ὅστις συνοψίζεται ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, εἶνε μίαν ἐκπληξίς. Πρῶτος ὁ γράφων τὰς γραμ-

μὰς ταύτας ἀκούει ὅτι οἱ βούλγαροι ἐζήτουν νὰ χειροτονηθῇ χάριν αὐτῶν πνευματικὸς ἀρχηγός δι' ὅλους τοὺς βούλγαρους ἀνεξαιρέτως, ὅτι ἐζήτουν Ἐκκλησίαν ἄνευ γεωγραφικῶν ὁρῶν. Ἐὰν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν εἶνε φαντασιώδης, τὸ πατριαρχικὸν ὄργανον πρέπει νὰ ὑποδείξῃ πόθεν ἠρύσθη αὐτόν. Τὰ αἰτήματα τῶν βουλγάρων, περὶ τῶν ὁποίων ποιεῖται λόγος ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», ἀποτελοῦσι τὸ βουλγαρικὸν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα. Τὸ δὲ βουλγαρικὸν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα ἔχει τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ καὶ ὁλόκληρον φιλολογίαν. Διευτυπώθη σαφῶς ὑπὸ τῶν πρώτων ἐργαζομένων, οἵτινες εἶχον ὑποκινήσει τοῦτο. Οἱ βούλγαροι ἐζήτουν τὴν ἐπανάδρυσιν τῶν βουλγαρικῶν Ἐκκλησιῶν αὐτῶν Τυρνόβου καὶ Ἀχρίδος, ὡς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ τῆς βίβας καὶ πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνες ὑπέταξεν. Αἱ Ἐκκλησίαι αὗται ἔχουσιν ὠρισμένον γεωγραφικὰ ὅρια, ἔχουσι καὶ ὠρισμένους ἐπαρχίας. Αἱ ἐπαρχίαι αὗται οἰκοῦνται ὑπὸ συμπαγοῦς βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ, οὗτος δὲ ἀποτελεῖ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ κεφαλῇ τῆς ὁποίας ἱσταται ὁ βούλγαρος ἑξαρχος. Οἱ βούλγαροι δὲν εὐρίσκονται ἐν δισπορίᾳ, συνεπῶς δὲ ἔχουσιν ἀνάγκην ἐφημέρων ἐπισκόπων, ἐφημέρου πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ. Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἴσως συγχέει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ βουλγαρικὸν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα μετὰ τοῦ ζητήματος ἄλλης τινὸς ὀρθοδόξου ἐθιότητος, ἥτις ζητεῖ νὰ ἔχῃ πνευματικὸν ἀρχηγὸν χάριν ὁμογενῶν, ἐγκατεσπαρμένων ἐν μειονοφίᾳ ἀνὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία. Οἱ βούλγαροι ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ, ἐν Θράκῃ καὶ ἐν Μακεδονίᾳ ἀποτελοῦσι τὴν βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν. Εἰ καὶ διηρημένοι πολιτικῶς, ἀποτελοῦσι πνευματικῶς ἐν σώμα, μίαν Ἐκκλησίαν, τοσαύτῳ μᾶλλον ὅσῳ ἡ Ἡγεμονία εἶνε ὑποτελής.

Τὸ πατριαρχικὸν ὄργανον λέγει ὅτι ἀνεξάρτητος Ἐκκλησία προϋποτίθεται ἡ ἀπαιτεῖ ἀνεξάρτητον κράτος. Τοῦτο ἐπιτάσσοι καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες. Εἰς ἐνίσχυσιν τῆς σκέψεως ταύτης ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἀναφέρει τὴν γνώμην τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ βουλγαρικὸν ἐκκλησιαστικὸν ζήτημα, κατ' ἐξοχὴν ἐν σχέσει πρὸς τὰ βουλγαρικὰ αἰτήματα. Ἡ γνώμη αὕτη συμπίπτει μετὰ τῆς τοῦ πατριαρχικοῦ ὁργάνου ἐπὶ ἐνός σημείου ὅτι ἀνεξάρτητος Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ ἰδρῦθῃ ἄνευ διαίρεσεως τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ ὅτι ἀνεξάρτητος Ἐκκλησία εἶνε δυνατὴ ἐν κράτει ἀνεξαρτήτῳ. Ἀλλὰ τὸ πατριαρχικὸν ὄργανον λησμονεῖ ὅτι ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἐν τῷ ὁποίῳ πάντες οἱ χριστιανοὶ εἰσὶν ὀρθόδοξοι, ὑπάρχουσιν ἀνεξάρτητοι ὀρθόδοξοι Ἐκ-

κλησίαι. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ κανόνες ἀληθῶς προβλέ-
πουν ὅτι ἅμα λαὸς τις ὀρθόδοξος ἀποχωρισθῇ, καὶ
ἀποτελέσῃ ἰδιαιτέρον κράτος, δύναται νὰ ἔχη, τῇ εὐ-
λογίᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀνεξάρτητον Ἐκκλησίαν, ὡς
τοῦτο ἐγένετο εἰς τὰς Ἐκκλησίας Σερβίας, Ρωμανίας
καὶ Ἑλλάδος. Ἀλλ' ὑπάρχει τι σπουδαιότερον, ὅπερ
δὲν πρέπει νὰ λησμονῇται πρὸ ὅλων ἐκείνων, οἵτινες
λαμβάνουσι πρόσωπον δικαστοῦ. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ
κανόνες, οἵτινες ποιοῦνται λόγον ὅτι ἀνεξάρτητος
Ἐκκλησία δύναται νὰ ὑπάρξῃ μόνον ἐν κράτει ἀνεξαρ-
τήτῳ, δὲν ἀνκρούσιν πού ὅτι, ὅταν κράτη τινὰ μετ'
ἀνεξαρτητῶν κατὰκτηθῶσιν ὑπὸ ἑτεροδόξου λαοῦ, τὸ
Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔχει τὸ κυριαρχικὸν δι-
καίωμα νὰ καταργήσῃ τὰς Ἐκκλησίας ἐκείνου καὶ νὰ
ἐνώσῃ τὰ τμήματά αὐτῶν μετὰ τῶν τμημάτων τῆς
Ἐκκλησίας αὐτοῦ ὡς ἔπραξεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας
Τυρνόβου, Ἀχρίδος, Ἰπέκ καὶ λοιπὰς. Οὐδεὶς κανὼν
καὶ οὐδεὶς νόμος δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὰς παρκα-
νομίας. Πολὺ ὀλιγώτερον δύναται νὰ δικαιολογηθῇ τὸ
ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου, ὅπερ ἀνέλαβε νὰ διακανο-
νίσῃ τοὺς ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας ἐκβιασμοὺς
καὶ παρκανομίας.

Δ'.

Προκειμένου περὶ τοῦ σχίσματος, ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ
ἐφημερίς» οὐχὶ ἀπαξ ἀπεφάνθη. Ἐσχάτως αὕτη ἐξῆρε
τὴν σοφὴν γνώμην ξένου, ὅστις ἐξήτασεν ἀντικειμε-
νικῶς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος περὶ τοῦ σχίσματος.
Οἱ ἀναγνώσται γνώσκουσι τὴν γνώμην ταύτην. Τὸ
πατριαρχικὸν ὄργανον εὗρίσκει προτιμότερον νὰ πα-
ρορῇ αὐτήν. Εὐκολώτερον εἶνε αὐτῷ ν' ἀναγράψῃ, ὅτι
ἡ ἀπόφασις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τοπικῆς συ-
νόδου τῆς ἀσχοληθείσης περὶ τοῦ σχίσματος ἀνεγνω-
ρίσθη ὑφ' ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν, παρὰ νὰ δημοσιεύσῃ
τὸ κείμενον τῶν γραμμάτων, δι' ὧν αἱ ὀρθόδοξοι
Ἐκκλησίαι Ἀντιοχείας, Σερβίας, Ρωμανίας καὶ λοι-
πὴ ἀλληλοεγγυῶνται διὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ σχίσματος
τοῦ κηρυχθέντος ἐν ἔτει 1872.

ἐπὶ τοῦ ᾠρθρου

Διεξήλθομεν ἐν ὑπομονῇ χριστιανικῇ εἰς τῆς δια-
τριβῆς ταύτης ἀναγνώσται τὰ γραφόμενα τῶν ἐν
Σόφίᾳ κληρικῶν βουλγάρων. Ἐκτιμῶμεν δὲ καὶ τὴν
δυσχερῆ θέσιν, εἰς ἣν εὗρέθησαν οὗτοι ζητοῦντες
ἵνα δικαιολογήσωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἱστορίας καὶ
τῶν ἱερῶν κανόνων τὸ κατ' αὐτοὺς ἐκκλησιαστι-
κὸν καθεστῶς. Χαίρομεν ὅμως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι εἰς
τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ εἰς τὸ κανονι-

κὸν πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ παρα-
πέμπουσιν ἡμᾶς ἵνα διδαχθῶμεν ἀληθείας τινάς,
ὧν οὗτοι καὶ τὴν ἔννοιαν παραγινώσκουσιν καὶ τὸ
κείμενον παρερμηνεύουσι. Θέλουσι δὴλα δὴ νὰ
σταθῶσιν ἐπὶ ἐδάφους ἀσφαλεστάτου, ἐπὶ τού-
του δὲ τοῦ ἐδάφους ἀνάγκη νὰ στηρίξῃ τὴν ὑπό-
στασιν αὐτῆς, τὴν διοίκησιν, τὴν ἐνέργειαν καὶ
τὰ δικαιώματα πᾶσα Ἐκκλησία θέλουσα νὰ ᾗ
καὶ νὰ λέγεται καὶ νὰ γνωρίζεται παρὰ πᾶσιν ὡς
Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἀληθῆς καὶ ὀρθόδοξος.

Σήμερον ἡ χριστιανικὴ κοινότης τῶν βουλγά-
ρων ἢ λεγομένη Ἐκκλησία, διὰ τοῦ δημοσιογραφι-
κοῦ αὐτῆς ὄργανου, δῆθεν ἀντεχομένη τοῦ κύρους
τῶν ἱερῶν κανόνων, τείνει νὰ καταγγείλῃ ἐτέρους
ὡς παρερμηνεύοντας εἰς οὐχὶ καὶ παραβαίνοντας
τοὺς ἱεροὺς κανόνας. Ζητεῖ τὴν προστασίαν αὐτῶν,
ἣν οὗτοι χορηγοῦσι βεβαίως εἰς τοὺς μετ' εὐλα-
βείας τηροῦντας αὐτοὺς. Ἰσως ἐμελέτησαν αὐτοὺς
οἱ τῆς «Ἐκκλ. Ἐφημερίδος» συντάκται, διότι ἀμ-
φιβάλλομεν περὶ τούτου πάντως ὅμως ἀνέγνωσαν
αὐτοὺς. Συνιστῶμεν αὐτοῖς ἵνα μελετήσωσι τὸ
σύνολον τούτων ἐν ἀντιβολῇ καὶ ἐν συνδυασμῷ
τινῶν ἐξ αὐτῶν πρὸς ἀλλήλους. Συνιστῶμεν μά-
λιστα νὰ πράξωσι τοῦτο μετ' ἡμῶν καὶ θέλουσιν
εὔρει ὅτι τὰ ἐκ τῆς μελέτης ταύτης συμπεράσμα-
τα στρέφονται κατὰ τῶν ἀνταρτῶν ἐκείνων, οἵτι-
νες, ἐπιόρκως καὶ ἐπὶ καταφρονήσει τῶν ἱερῶν κα-
νόνων, ἱδρυσαν Ἐκκλησίαν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλη-
σίας, ἥτοι μακρὰν τοῦ κανονικοῦ πολιτεύματος
τοῦ παραδοθέντος ἡμῖν ὑπὸ τῶν ἁγίων οἰκουμε-
νικῶν Συνόδων. Ἐλπίζομεν ὅτι πρὸς τούτοις θέ-
λουσιν ἐπανορθώσῃ καὶ σφάλματά τινα, πηγαίον-
τα βεβαίως ἐκ διαστροφῆς, οὐχὶ δὲ ἐξ ἀγνοίας,
τῆς ἱστορίας.

Α'.

Ἡ βᾶσις τῶν κατὰ τῆς «Ἐκκλησι. Ἀληθείας»
ἢ προσφεύστερον τῶν κατὰ τῆς ἀληθείας ἀντιρρή-
σεων τῶν ἐν Σόφίᾳ κληρικῶν ἐστίν ὅτι, ἡ βουλ-
γαρικὴ Ἐκκλησία, αὕτη δὴλα δὴ ἡ σημερινή,
συνεστάθη οὐχὶ πρὸ 1870 καὶ διὰ τοῦ σουλτανικοῦ
φερμανίου, ἀλλὰ πρὸ δέκα αἰώνων καὶ ὅτι τὸ
Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸν ὁγ-
δοὺν κανόνα τῆς Γ' ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου,
καθυπέταξεν τὴν βουλγαρ. Ἐκκλησίαν εἰς ἑαυτὴν

καὶ διὰ φερμανίου κατήργησεν αὐτήν, προκαλέσαν ἐπέμβασιν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως τῷ 1767, ἐνῷ τὴν κατὰ το 1870 ἐπέμβασιν ταύτην ἀπέκρουσε καὶ ἀποσεύει.

Οἱ ἐν Σόφια λογιώτατοι κληρικοὶ διατείνονται τοιοῦτοτρόπως ὅτι ἡ βουλγαρικὴ λεγομένη Ἐκκλησία ὑπῆρχε πρὸ δέκα αἰώνων, ἀλλ' ὅτι ἦν αὐθιγὸς τὸς τις ἀρχὴ θρησκευτικῇ, ἡ συνολὸν τι χριστιανῶν οὐδεμιᾶ τῶν πρὸ δέκα αἰώνων Ἐκκλησιῶν ὀφείλον τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ· τοῦτο δηλοῖ βεβαίως ὁ μετὰ τὰ ἱστορικὰ πορίσματα τῶν συντακτῶν τῆς «Ἐκκλ. Ἐφημερίδος» τῆς Σόφιας ταπτόμενος ὁγδὸς κανὼν τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οὗ μεταφράζουσι τὸ ἐξῆς μέρος· «Ὡστε μηδένα τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων ἐπαρχίαν ἐτέραν οὐκ οὖσαν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ἢ γούν τῶν πρὸ αὐτοῦ χεῖρα καταλαμβάνειν. Ἀλλ' εἰ καὶ τις κατέλαθε καὶ ὑφ' ἑαυτὸν πεποιήται, βιασάμενος, ταύτην ἀποδιδόναι, ἵνα μὴ τῶν πατέρων οἱ κανόνες παραβαίνονται». Τοῦτο δὲ ἀναφέρουσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Σαμουὴλ Χαντζερῆ συγχώνευσιν τῶν αὐτοκεφάλων ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχρίδων καὶ Πεκίου μετὰ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ μαρτυρία αὐτῶν ὅτι ὑπῆρχεν Ἐκκλησία βουλγαρικὴ πρὸ χιλίων ἐτῶν ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα. Οἱ τῶν χρόνων ἐκείνων ἱστοριογράφοι λέγουσιν ὅτι ἀρχιερεὺς τοῖς βουλγαροῖς ἐστάλη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ δὴλον οὖν ὑπὸ τοῦ πατριάρχου αὐτῆς, ὑπὸ τῆς πνευματικῆς ἀρχῆς, διότι ἡ κοσμικὴ ἀρχὴ στέλλει λαϊκοὺς ἀπισταλμένους, οὐχὶ δὲ ἀρχιερεῖς. Ἡ ἀποστολὴ ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως δηλοῖ βεβαίως ἐξάρτησιν ἀπ' αὐτῆς, αὕτη δὲ οὐ μόνον ἀρχιερεῖς ἀλλὰ καὶ διδασκάλους καὶ τοὺς κήρυκας ἐπεμψεν ἐν μέσῳ τῶν βουλγαρῶν πρὸς διάδοσιν καὶ πρὸς στηριγμὸν τῆς πίστεως. Εἶχεν ἄρα σχέσιν ὑποταγῆς ἢ ἐν τῷ τότε βουλγαρικῷ βασιλείῳ Ἐκκλησία πρὸς τὴν εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσελκύτασαν αὐτήν Μ. Ἐκκλησίαν.

Τὰ ὅρια τῆς ἐν Βουλγαρίᾳ Ἐκκλησίας, περὶ ὧν ἐπανειλημμένως οἱ τῆς «Ἐκκλ. Ἐφημερί-

δος» τῆς Σόφιας συντάκται γράφουσιν, ἦσαν κινητὰ ὅρια, ἄρα παρὰ τὰ καθεστῶτα. Δύνανται νὰ βεβαιώσωσιν οἱ λογιώτατοι τῶν βουλγαρῶν κληρικῶν ἢ λαϊκῶν ὅτι ὁ Βουλγαρίας ἐπικαλούμενος ἀρχιεπίσκοπος εἶχε διαρκῶς ὠρισμένην ἀκτῖνα δικαιοδοσίας, ὡς κοινότερον λέγομεν;—Δύνανται ν' ἀποδείξωσιν ὅτι ὁ κατ' αὐτοὺς περιώνυμος ἀρχιεπίσκοπος Ἀχρίδος ἀπετέλει πρὸ τῆς Γ' ἐκατονταετηρίδος μέλος τῆς ἱεραρχίας τῆς δῆθεν βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας; Ἡ ἀγνοοῦσιν ὅτι μεγαλυνομένων μὲν τῶν ὁρίων, ἡ λεγομένη ἀρχιεπισκοπὴ Βουλγαρίας εἶχε πλείονας τῶν ἀνηκόντων αὐτῇ ἀρχιερέων, ἐλαττουμένων δὲ αὐτῶν, ἠναγκάζετο ν' ἀριθμῇ ὀλιγωτέρους ἀρχιερεῖς; ὅτε συνεπῶς ἠλαττοῦτο καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀρθοδόξων, ἀλλασσόντων ἀρχὴν. Ἐὰν δὲ σιωπῶσιν οἱ Ἕλληνες οἱ τὰ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐν τῇ τότε Βουλγαρίᾳ κατάστασιν διακριβοῦντες, ἡ «Ἐκκλ. Ἐφημερίς» τῆς Σόφιας δύναται νὰ συμβουλευθῇ τοὺς ἀσχοληθέντας εἰς τοιαύτας ὑποθέσεις σ' αὐτοὺς.

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΚΑΘΟΛΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΝ ΒΕΛΕΧΡΑΔ

Οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου, ὁμᾶς καθολικῶν θεολόγων ἐπιθυμούντων τὴν ἀποκατάστασιν ἐπιστημονικῶν σχέσεων μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως» συνήλθεν εἰς συνέδριον ἐν Βελέχραδ (Velehrad) τῆς Μορβίτσας. Ἐκ τῆς τύποις δὲ ἐκδοθείσης, λατινιστὶ καὶ ρωσιστὶ, ἐκθέσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τούτου, ἐρχνίζομεθα τὰ ἀκόλουθα.

Τὸ Συνέδριον διήρκεσεν ἐπὶ τριήμερον, ἀπὸ τῆς 24—27 Ἰουλίου 1907· παρέστησαν δὲ εἰς αὐτὸ τρεῖς ἀρχιεπίσκοποι, ἄλλοι ἀνώτεροι κληρικοὶ καὶ ἀντιπρόσωποι ἀπασῶν τῶν σλαβικῶν ἐθνοτήτων τῆς αὐστρουγγρικῆς μοναρχίας· ἐν συνόλῳ 80 μέλη.

Κατὰ τὰς συνεδριάσεις ἀνεγνώσθησαν διάφορα ὑπομνήματα καὶ συνεζητήθησαν διάφορα θέματα, ἀπαντᾷ σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξεφράσθησαν δὲ αἱ εὐχαὶ ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἡ ἀποκατάστασις τακτικῶν ἐπιστημονικῶν σχέσεων μετὰ τῶν καθολικῶν πανεπιστημίων καὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιαστικῶν ἀκαδημιῶν Πετροπόλεως, Μόσχας, Κιέβου καὶ Καζάν· ὅπως εἰσαχθῇ ἐν τοῖς σλαβικοῖς σεμιναρίοις τῆς Αὐστρίας ἡ διδασκαλία τῆς ρωσικῆς γλώσσης· ὅπως ἰδρυθῶσιν ἐν τοῖς καθολικοῖς πανεπι-

στημίους εἰδικαί ἔδρα μελέτης τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ τοῦ τελετουργικοῦ αὐτῆς μέρους· ὅπως ὁρισθῶσι βραβεῖαι διὰ τὴν συγγραφὴν πονημάτων περὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας· ὅπως διοργανωθῇ εἰδικὴ ἐταιρεία πρὸς μετάφρασιν εἰς τὰς ξένας γλώσσας ρωσικῶν θεολογικῶν συγγραμμάτων κτλ. Τέλος, οἱ πάντες ἐξέφρασαν τὸν πόθον ὅπως ἐν τῷ προσεχῇ Συνεδρίῳ, (ὅπερ θὰ συνέρχεται τακτικῶς κατὰ διετίαν) προσκληθῶσι καὶ ὀρθόδοξοι ρῶσσοι θεολόγοι.

Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ὑπομνημάτων, αἰτήσιν πολλὴν ἐνεποίησε τὸ παρὰ τοῦ θεολόγου P. Urban ὑποβληθὲν, ἐν τῷ ὁποίῳ οὗτος, ἀφοῦ ἀπέδειξεν ὅτι αἱ δογματικαὶ συζητήσεις καὶ αἱ πολιτικαὶ ἐνέργειαι εἰσὶν ὅλως ἀνεπαρκεῖς ὅπως λύσωσι τὸ μέγα ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, τὸ συνδεόμενον πρὸς ἀπείρως πολυπλοκώτεραι αἰτίαι, ἀνεκήρυξεν ὅτι εἶνε ἀδύνακτος ἡ διὰ τοῦ προσηλυτισμοῦ ἀτόμων προσέλευσις τῆς ἀπείρου πληθύος τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ὅτι «**ἡ μέθοδος αὕτη, ἀντὶ νὰ προσελκύσῃ τὰς πολλοὺς πλῆθεις φάλαγγας Ὀρθοδόξων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἡγουμένων αὐτῶν, ἔχει ὥς ἀποτελεσματὸν τὸν ἐξερεθισμὸν, τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τῆς ἐπίτασιν τῆς πρὸς τοὺς καθολικοὺς ἀπεχθείας αὐτῶν.**»

Ἐκ τῶν δηλώσεων τούτων συνάγεται τὸ εὐχάριστον γεγονός, ὅτι, παρὰ τοῖς ὀξυνοστέροις τῶν καθολικῶν θεολόγων, ἤρξατο καθισταμένη ἀντιληπτὴ καὶ ἀνομολογουμένη δημοσίᾳ ἡ ὡς ἀξίωμα ἐναργὲς ἀλήθεια ὅτι ἡ ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν οὐδαμῶς προάγεται ἢ προαχθήσεται διὰ τῆς ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολὴν ἐξαπολύσεως φαλάγγων φανατικῶν κληρικῶν προσηλυτιστῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν ἄγρην σποραδικῶν τιῶν προσηλύτων, (ἰδίᾳ διὰ τῆς ἀποπλανήσεως μεθυστῶν ἀνηλίκων), εἰς τὴν συστηματικὴν δυσφήμισιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ ἁμβωνος ἢ διὰ λιβελλογραφικῶν ἀνταποκρίσεων, φυλλαδίων καὶ περιοδικῶν, εἰς ραδιουργικὴν ἀνάμιξιν εἰς ζητήματα πολιτικά, ἢ εἰς τὴν ὑπέκκασιν τῆς μεταξὺ τῶν διχόρων ἐθνοτήτων φυλετικῆς διαπάλης ἐπ' ἐλπίδι προσηλυτιστικῆς ἐκμεταλεύσεως ταύτης· διότι, τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἐνεργείας, καθὰ ἤρξαντο ἤδη διαπιστοῦντες καὶ αὐτοὶ οἱ καθολικοὶ θεολόγοι, εἰσὶν ἐκ δικμέτρου ἀντίθετα πρὸς ἐκεῖνα ἅπερ ὀνειροπολοῦσιν οἱ σπορεῖς οὗτοι τῶν ζιζανίων καὶ οἱ ἐξαποστέλλοντες αὐτούς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου νέας προσφορὰς ἔχομεν ν' ἀναγγεῖλωμεν τρεῖς ἐντὸς εἴκοσι σχεδὸν ἡμερῶν γενομένας· τὴν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Ἐδινετζίκ (τῆς ἐπαρχίας Δράμας) ἐκ γροσίων 220, τὴν τοῦ ἐκ Βηρυτοῦ ἀξιότιμου κ. Χριστοφόρου Ε. Χριστοφόρου 540 καὶ τοῦ ἀξ. κ. Ι. Φωτοπούλου 60 γρ. ἀμφοτέρων ἐνταῦθα μενόντων. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρέπει ν' ἀπαντήσωσι πάντες, καὶ ὅσοι ἔλαβον γραπτὴν ὑπόμνησιν τοῦ πρὸς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν χρέους αὐτῶν καὶ ὅσοι ἤκουσαν ὅτι ταμείου κοινου εὐρώστου ἔχομεν ἀνάγκην πρὸς θεραπείαν κοινῶν ἀναγκῶν, καθ' ἡμέραν αὐξανομένων, διότι ὑπὸ πᾶσαν ἐπορίην δυσχερεῖς περιστάσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους παρ' ἡμέραν ἀποβαίνουν δις δυσχερέστεραι. Ἐπαναλαμβάνομεν δὲ καὶ πάλιν ὅτι ἡ μήτηρ Ἐκκλησία δέχεται καὶ τὸ μικρότερον ποσὸν ὑπὲρ αὐτῆς προσφερόμενον, πιστεύουσα ὅτι πάντα τὰ τέκνα αὐτῆς, τὰ συμμεριζόμενα τὰς θλίψεις καὶ τὰ παθήματα τῆς μητρὸς, θέλουσι σπεύσει πρὸς ὑλικὴν βοήθειαν. Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ὀλιγίστας ἀνήγειρε μέχρι σήμερον προσφορὰς, σχεδὸν ἀνάξιας λόγου, ἀπέναντι τῶν ἑκατομμυρίων ὁμογενῶν οἵτινες καὶ γινώσκουσι καὶ μανθάνουσι βεβαίως ὅτι μεγάλας καὶ ἐκτάκτους πρέπει νὰ παρέχωμεν τὰς συνεισφορὰς εἰς ἐκτάκτους καὶ μεγάλας ἀνάγκας.

Φιλόμεουσος προᾶξις.—Ὑπὸ τοῦ πανιερω. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος ἡγγέλην τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ὁ φιλόμουσος ὁμογενὴς κ. Γεώργιος Μαυρίδης ἀνήγειρεν ἰδίᾳ δαπάνῃ τὰ κτίρια τῶν δύο σχολείων, ἀρρένων καὶ θηλέων, τῆς ἐν Τριπόλει τοῦ Πόντου ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, ἅτινα θέλουσι φέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ τε καὶ τῆς εὐσεβοῦς αὐτοῦ συζύγου. Πρὸς τὸν οὕτω λαμπρῶς ἀποδιδόντα τὰ θρέπτρα τῇ πατρίδι φιλόμουσον κ. Μαυρίδην ἐξεφράσθησαν ἐγγράφως αἱ εὐχαριστίαι τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τῶν μητρικῶν αὐτῆς εὐχῶν ὑπὲρ εὐδωσέως πασῶν αὐτοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπ' ἀγαθῇ τῆς γενετείας, ἀπεκδεχομένης ἀπὸ τέκνων εὐσεβῶν τὴν θεραπείαν πολλῶν αὐτῆς ἀναγκῶν.

Ἔθν. Ὁρφανοτροφεῖον Πριγκίπου.

Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ ἐν Πριγκίπῳ Ἔθν. τῶν ἀρρένων Ὁρφανοτροφείου διωρίσθη συνοδικῶς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος.

Πατριαρχικὸς ναός.—Ἐπίσης διωρίσθη συνοδικῶς πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ τῆς τοῦ ἱεροῦ Ἀγιάσματος τῶν Βλαχερνῶν ὁ σεβ. μητροπολίτης Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Γερμανός.

Μετόχιον μονῆς Ἰδύρων ἐν Μόσχᾳ.

Ἐπιστολὴ ἐκ Μόσχας ἀγγέλλει ἡμῖν ὅτι τῇ κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς, 1 μεσοῦντος ἰουνίου, πανηγυρικώτερον ἐτελέσθη ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Μετοχίου τῆς ἱερᾶς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς τῶν Ἰδύρων ἡ θεία λειτουργία, λαβόντων εἰς αὐτὴν, ὡς καὶ ἐν τῇ ψαλείᾳ ἐπισήμως δοξολογία, πάντων τῶν εὐρισκομένων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐλλήνων κληρικῶν. Ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ παρῆσαν ἐκκλησιαζόμενοι ἡ Α. Β. Ὑψ. ὁ πρίγκιψ Ἀνδρέας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῆς ὑψ. αὐτοῦ συζύγου Ἀλίκης καὶ τῶν τέκνων καὶ τῆς ἀκολουθίας αὐτῶν, φιλοξενούμενοι κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας παρὰ τῇ θείᾳ αὐτῶν ὑψηλ. Μ. δουκίσῃ Ἐλισάβετ, ἀδελφῇ τῆς Α. Μ. τῆς αὐτοκρατείας Ἀλεξάνδρας Θεοδωρόβνας.

Ἄγιον Ὅρος.—Ἐπανῆλθον ἐξ Ἀγίου Ὁρους εἰς Θεσσαλονίκην ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπίτροπος τοῦ Ἀγίου Ὁρους πανοσιολογ. διάκονος κ. Κοσμᾶς Ἀγιοπαυλίτης. —Διέμενον ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, χάριν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων, οἱ πανοσιολογ. προηγούμενος Εὐδόκιμος Ἐκροποταμνὸς καὶ γέρων Κυριακὸς βιβλιοφύλαξ καὶ διδάσκαλος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἐκροποτάμου καὶ Ἰάκωβος ἀρχιμανδρίτης καὶ ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Γρηγορίου.

Ἐπισκέψεις.—Ἐπεσκέψατο τῷ παρελθόντι σαββάτῳ τὴν Α. Θ. Π. ἐξ Αἰγύπτου προερχόμενος ὁ φιλογενέστατος κ. Γ. Ζερβουδάκης, εἰς ὃν ἀπέδωκεν, ἐντολῇ πατριαρχικῇ, τὴν ἐπίσκεψιν ὁ πανοσιολογ. Μ. ἀρχιδιάκονος.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐν Ἀδρίᾳ.

Ὑπὲρ τῆς σχολῆς καὶ τοῦ νχοῦ τῆς ἐν Χαμᾷ Θεοδοσιουπόλεως, ἐλληνικῆς ὀρθόδοξου κοινότητος ἐπεδόθη, μητρικῇ προνοίᾳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας συνδρομῶν κατὰ στοιχόν

τῷ ἐκείθεν ἐλθόντι ἀντιπροσώπῳ τῆς ἐν λόγῳ κοινότητος καὶ τῶν πέριξ κ. Α. Φιλιπποπούλου. Εἰς τὰς χρηζούσας συνδρομῆς πτωχὰς ἐλληνικὰς κοινότητας πρέπει νὰ συναριθμήσωμεν καὶ τὰς ἐν Χαμᾷ καὶ πέριξ πολλὰς τοιαύτας, ὧν αἱ περισσότεραι μὲν καὶ σχολείων στεροῦνται καὶ νχων, διανειζόμεναι ἱερεῖς, χάριν τῶν θρησκευτικῶν αἰτῶν ἀνγκῶν, ἐκ χωρίων μακρὰν κειμένων, τινὲς δὲ ἔχουσι νχοὺς ἐτοιμορρόπους, σχεδὸν ἀνευ ἁμφίων καὶ σκευῶν καὶ ἕτεροι σπανίως ἔχουσιν ὅτι ἀνήκουσιν εἰς τὴν μεγάλην ἐλληνικὴν οἰκογένειαν, διατρέχουσι οὕτω κίνδυνον ἐκφυλισμοῦ καὶ ἐξομοσίας.

(Σχολῶν τελεταὶ εἰς τὸ προδεχῆς)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΛΗΜΝΟΥ

Τὸ δικαστήριον τοίνυν

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης Μαρίας τὸ γένος Μαρτζιάνου,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 568 καὶ ἡμερομ. 24 Μαρτίου 1907 ἀγωγὴν τοῦ ἐνάγοντος Εὐστρατίου Παξιμαδᾶ ὡς νόμιμον καὶ βέσιμον

Κηρύττει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης

Ἐπιβάλλει αὐτῇ τὰ δικαστικὰ ἐξόδα καὶ τέλη ἀνερχόμενα εἰς γρότια ἀργυρᾶ ἑκατὸν εἴκοσιν (ἀρ. 120)

Διατάσσει τὴν διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» τρεῖς κατὰ συνέχειαν δημοσιεύσιν τῆς παρούσης ἀποφάσεως

Ὅρίζει προθεσμίαν 31 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως πρὸς γρῆσιν τοῦ ἐνδίκου μέτου τῆς ἀνακοπῆς.

Ἐγένετο ἀπερασσέθη καὶ δημοσιεύθη.

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Λήμνου τῇ 28 Μαΐου 1908.

ὁ πρόεδρος

+ Ὁ Λήμνου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

2

ὁ γραμματεὺς

Ἀρχ. Ν. Ἀργυρίου

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἡ Δωρθεῖα Ἰω. Λίμπου, θυγάτηρ Νικολάου Καμμένου, χριστιανῆ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος Ὁθωμανῇ καὶ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ κατοικίας, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμτην καὶ ὥραν 11½ εὐρωπαϊκῇ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μίσης ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου, νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τοῦ ἐαυτῆς συζύγου Ἰω. Ἀναστασίου Λίμπου, χριστιανοῦ ὀρθο-

δόξου, ὑπαλλήλου θεμαστροποιοῦ ὑπηκόου ὁθωμανοῦ καὶ κα-
τοικοῦ Φαναρίου (τσικμάς σοκάκ. ἀρ 14), ἐπὶ διαζεύξει. Ἀλ-
λως ἢ κατ' αὐτῆς περὶ διαζυγίου ἀγωγὴ δικασθῆσεται ἐρή-
μην αὐτῆς.

Ἡ παρούσα κλῆσις δημοσιεύεται τρίς κατὰ συνέχειαν
διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλη-
σιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 2 Ἀπριλίου 1908.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

2

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2732 αὐξ. 8 καὶ ἡμερ. 20
Μαρτίου 1908. ἐρήμην ἀποφάσεως.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Ὁδηγιῶν,

Διὰ τὴν ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεῖ,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σχετικῷ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 8692 καὶ χρονολογ. 30 Σε-
πτεμβρίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Ἰάσμης Γ.
Χαρμαντζῆ, τὸ γεν. Δημ. Χαράλαμπευς ὡς νόμιμον καὶ
ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον
διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διευρύνει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα
ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέ-
ας Ἐφημερίδος» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης
ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δι-
καστικά ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν
σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια πεν-
-ατόσια εἴκοσιν ἐξ (ἀρ. 526) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπι-
σπεύδοντος, ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν νόμον.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

3

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3168, αὐξ. 86 καὶ ἡμε-
ρομ. 17 δεκεμβρίου 1907 ἐρήμην ἀποφάσεως)

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δι-
κονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Διὰ τὴν ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεῖ,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 7165 καὶ ἡμερομ. 3 ὁκτω-
βρίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Βασιλικῆς Κωνσταν-
τίνου Σαρδίνσκη, τὸ γένος ἱεροδ. Γεωργίου Χρυσοπούλου, κατὰ
Κωνσταντίνου Σαρδίνσκη ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον ἀπὸ τῆς
13 Σεπτεμβρίου 1887 γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ
ἐναγομένου,

Διευρύνει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα
ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» καὶ «Κων-
σταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης
ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δι-
καστικά ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν
σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τρια-
κόσια εἴκοσιν ἐν (ἀριθ. 321) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπι-
σπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

3

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. πρ. 2818, αὐξ. 13 καὶ χρονολ. 27
μαρτίου 1908 ἐρήμην ἀποφάσεως)

Ἰδὼν καὶ τὰ ἀρθ. 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν πατρ(ι)κῶν
Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Διὰ τὴν ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεῖ,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. πρωτ. 8580 καὶ ἡμερομ. 3 δε-
κεμβρίου 1907 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Βασιλικῆς Χρή-
στου, τὸ γένος Γεωργίου Γεωργιάδου, κατὰ Χρήστου Βα-
σιλείου (στεφθέντος ὑπὸ τὸ ὄνομα Χρήστου Σωτηρίου) ὡς νό-
μιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γά-
μον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διευρύνει τὴν ἐν τρισὶν ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδο-
μένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου»
δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως διὰ
τὰς νομίμους συνεπείας, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ τὰ δι-
καστικά ἐξόδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ
τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρό-
σια τετρακόσια ἐξ (ἀρ. 406) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπι-
σπεύδοντος.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρχιεπίσκοπος Δ. Χαμουδόπουλος

3

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948

Τ. III. 7269/3